

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та підприємництва

А.А. Брояка

«19» квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма Економіка

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва

Протокол № 6

від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва

Протокол № 8

від « 19 » травня 2021 р.

Вінниця 2021

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Юрчук Наталія Петрівна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики, електронна адреса: urnata@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ВК 8. Цифрова економіка;

кількість кредитів ЄКТС – 5;

кількість годин – 150 годин, у тому числі 58 аудиторних годин, 92 години самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – 7 семестр, 4 курс.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Цифрова економіка належить до навчальних дисциплін обов'язкової компоненти;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Економічна кібернетика, Системи моніторингу в економіці.

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): виробнича практика, державна атестація.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента Цифрова економіка спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – цифрової компетентності.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування професійних умінь та компетентностей про цифрову економіку, її роль у повсякденному житті, тенденції та вплив на різні аспекти суспільного життя для створення кар'єрної траєкторії студента.

5.3. Задачі вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців знань і професійних компетентностей, необхідних для управління економічними об'єктами в процесі їх цифровізації, та впровадження цифрових технологій в секторах промисловості, бізнесі та державному управлінні для підвищення їх ефективності, конкурентоздатності, забезпеченні сталого національного розвитку, зростанні обсягів виробництва високотехнологічної

продукції та благополуччя населення України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувані такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

програмні результати:

РН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни. Цифрова економіка: зміст, визначення та характерні особливості. Основні напрямки їх розвитку державної політики та цифрової економіки. Вплив цифровізації економіки на добробут суспільства – якість життя населення. Вплив цифровізації економіки на бізнес. Цифрове сільське господарство. Інтернет речей

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1-2	Цифрова економіка: зміст, визначення та характерні особливості	2	2	20
3-4	Основні напрямки їх розвитку державної політики та цифрової економіки	2	2	20
5-7	Вплив цифровізації економіки на добробут суспільства – якість життя населення.	4	4	20
8-11	Вплив цифровізації економіки на бізнес.	4	2	20
12-13	Цифрове сільське господарство	2	2	20
14-15	Інтернет речей	2	2	20
Разом		16	14	120

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього компетентностей, знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Самостійна робота студента є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Закріплення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах.
4. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань на запитання, які винесені для самостійного вивчення.
5. Робота над виконанням індивідуальних завдань та підготовка доповідей.

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	50	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, презентація проекту, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	8	2 рази на семестр	Тестування у системі Сократ
Разом		120		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Вінник О. М. Цифрова економіка: проблеми комплексного правового забезпечення. Приватне право і підприємництво. 2018. Вип. 18. С. 173-178.
2. Гриценко О.А. Цифрова економіка: сучасні виклики для економістів та правознавців. Економічна теорія та право. 2018. № 2. С. 77-90.
3. Гудзь О. Є. Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. № 2. С. 4-12.

4. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. № 6. С. 105-112.
5. Матвейчук Л.О. Цифрова економіка: теоретичні аспекти. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2018. № 4. С. 116-127.
6. Цифрова економіка як ключовий тренд розвитку постіндустріального суспільства : монографія / [Т. Е. Белялов та ін. ; за заг. ред. Н. М. Пантелєєвої, С. Ю. Колодія, М. А. Ребрика ; за наук. ред. А. Я. Кузнєцової, С. Ю. Колодій, Н. М. Пантелєєвої] ; Держ. вищ. навч. заклад "Ун-т банк. справи", Н.-д. центр ТзОВ "Айкю Холдинг". Київ : Університет банківської справи, 2019. 299 с. : рис.
7. Цифровий вимір інноваційно-інформаційної економіки : монографія / [В. М. Тарасевич та ін. ; за ред. В. М. Тарасевича]. Дніпро: Економіка, 2021. 447 с.
8. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал : монографія / [В. П. Вишневський та ін.] ; за ред. В. П. Вишневського, С.І. Князева ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ : Академперіодика, 2020. 180с.
9. Yurchuk N. Features of FinTech development in modern conditions. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. № 6. С. 72-83.

Додаткова

10. Антонюк А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток фінансового ринку України. Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. 2019. № 2. С. 13-29.
11. Інноваційно-інформаційна економіка: зміст, динаміка, регулювання: монографія / [Тарасевич В. С. та ін. ; за ред. В. М. Тарасевича]. Дніпро : Економіка, 2018. 351 с.
12. Каліна І. І. Детермінантно-теоретичні засади формулювання та розвитку поняття "цифрова економіка" в інформаційно-комунікаційному середовищі. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2018. Т. 23, Вип. 5. С. 78-83.
13. Кононова К.Ю. Інформаційна економіка: моделювання еволюційних процесів : монографія; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 310 с.
14. Маслов А.О. Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення : монографія; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-е вид., випр. і допов. Київ : Київський університет, 2016. 511 с.
15. Мельник, В. П. Альтернативна економіка : навч. посіб. / В.П. Мельник. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 347 с.
16. Музика-Стефанчук О.А. Цифрова економіка та нові фінансові технології. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 2. С. 65-70.

17. Пуцентейло П.Р. Цифрова економіка як новітній вектор реконструкції традиційної економіки. Інноваційна економіка. 2018. № 5-6. С. 131-143.
18. Саух І. В. Цифрова економіка України: сучасний стан, тенденції, проблеми розвитку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 1. С. 230-236.
19. Тимошенко З. І. Цифрова економіка: теоретичний і практичний аспекти формування розвитку / З. І. Тимошенко, Л. А. Кургузенкова, Д.І. Касьяненко // Економіка і управління. 2019. № 3. С. 20-27.
20. Шкарлет С.М. Інформаційна економіка: методи, моделі та технологія формування : монографія; Чернігів. нац. технол. ун-т. 2-ге вид., допов. та перероб. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 235 с.
21. Yurchuk N. Current trends in the development of digital marketing. Annali d'Italia. 2020. № 12. Vol. 2. P. 29-36.
22. Yurchuk N., Kiporenko S. Financing activities of ukrainian enterprises through the leasing mechanism. The scientific heritage. 2020. № 46. P. 8. P. 128-135.
23. Yurchuk N. Features of business intelligence development in the conditions of digital transformations. The scientific heritage. 2020. № 44. Part 3. P. 68-75.

8. Методи навчання

Лекційний метод

Інформаційно-комунікаційні технології

Імітаційний метод

Проблемний метод

Евристичний метод

Практичні роботи з елементами дискусії, моделювання майбутньої професійної діяльності (квазіпрофесійна діяльність)

Науково-дослідна робота студентів, проектна діяльність

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних і практичних занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності згідно Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті – 10 балів, підсумковий контроль, (залік в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов’язковим при

мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Форми поточного та підсумкового контролю

- контрольна робота;
- тестування;
- екзамен;
- презентації;
- самопрезентації;
- дослідницькі проекти;
- самоконтроль;
- взаємоперевірка.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання і захист практичної роботи	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання і захист практичної роботи	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Передбачається врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, презентації, тестування, % від максимального балу	Критерії оцінювання
Відмінно – 90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре – 75-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно – 60-74%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо – 35-59%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово

	(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
Незадовільно – 16-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Повторне складання – 0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено
Гарант освітньої програми

_____ (підпис) (Брояка А.А.)